

GIZ Lokalnih in regionalnih radijskih postaj Slovenije

Kapucinski trg 4

4220 Škofja Loka

Škofja Loka, 28. 9. 2018

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Stegne 7

1000 Ljubljana

info.box@akos-rs.si

Pripombe, predlogi, komentarji na Strategijo upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom (zveza: Javna obravnava strategije upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom ter poziv deležnikom k podaji mnenj)

Spoštovani,

Gospodarsko interesno združenje lokalnih in regionalnih radijskih postaj Slovenije na Strategijo upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom, ki je bila objavljena 06. 04. 2018 na spletni strani AKOS, in v skladu s pozivom deležnikom k podaji mnenj, ki je bil objavljen na spletni strani 30. 08. 2018, podaja naslednje pripombe:

1. Strategija v delu, ki govori o FM frekvencah, določene frekvence opredeli z besedami, da »zato radijskim postajam ne nudijo znatnega potenciala za razvoj in so primerne predvsem za dopolnjevanje pokrivanja ali za odpravljanje motenj v slišnosti na območjih, ki jih radii že pokrivajo«. Razumeti je, da bodo te frekvence podeljene v bližnji prihodnosti. Ker gre za frekvence, ki zagotavljajo pokrivanje peg v slišnosti obstoječih radijskih programov na obstoječih frekvencah, menimo, da se dodeljevanja teh frekvenc ne sme pogojevati z dodatnimi programskimi vsebinami, saj ne gre za pokrivanje novih območij z radijskim signalom, pač pa le za dopolnjevanje. In takšno dopolnjevanje ekonomsko ne upravičuje dodatnih investicij v radijski program, kar bi dodatne programske zahteve oziroma njihovo izpolnjevanje nedvomno povzročile. Pri tem pa je treba paziti, da dodelitev novih frekvenc ne bi vplivala na zmanjšanje območja pokritosti z obstoječimi frekvencami, z izgovorom, da gre za prekrivanje. Frekvence, ki so namenjene dopolnjevanju pokrivanja morajo biti striktno razumljene kot dopolnitev.
Zato predlagamo, da se te frekvence čim prej podeli, brez obveznosti priprave dodatnih programskih vsebin.

2. Nujno je, da se natančno določi roke razpisov za podeljevanje radijskih FM frekvenc. Pred tem naj Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS) pripravi in javno objavi register nepodeljenih FM frekvenc. Za učinkovito izrabo frekvenčnega prostora je namreč nujno, da so deležniki obveščeni, katere frekvence so še na voljo.

Predlagamo torej, da AKOS objavi register nepodeljenih FM frekvenc in terminski plan njihovega podeljevanja.

3. Lokalni in regionalni radijski programi s statusom posebnega pomena že od prvih pogovorov o izgradnji DAB+ omrežja v Sloveniji opozarjamo, da nam obstoječi Zakon o medijih ne omogoča oddajanja v DAB+ omrežju, saj gre za nacionalno pokritost, tovrstnim programom pa Zakon o medijih določa zgornjo mejo pokritosti prebivalstva. Lokalni in regionalni radijski programi s statusom posebnega pomena smo zato v neenakopravnem položaju, saj se na razpis za dodelitev frekvence lahko prijavimo, ne smemo pa oddajati programa, saj s tem tvegamo odvzem statusa programa posebnega pomena. Zaenkrat izgradnja lokalnih ali regionalnih DAB+ multipleksov ni predvidena. Izdajatelji tovrstnih programov so torej soočeni z dilemo – ali se sami izločijo iz digitalizacije ali pa tvegajo izgubo statusa programa posebnega pomena. Rešitev digitalnega oddajanja za lokalne in regionalne programe je nujna. Ko bo v DAB+ omrežju na voljo zadostno število radijskih programov, in ko bo tudi DAB+ sprejemnikov več, bo pomenil konec lokalnih in regionalnih radijskih postaj, če same ne bodo prisotne na multipleksu. Ne gre namreč pričakovati, da bodo poslušali preklapljali med DAB+ in FM omrežjem z namenom poslušanja lokalnih programov.

Zato predlagamo, da se uredi tako, da se bodo lokalni in regionalni programi s statusom posebnega pomena lahko prijavili na razpis za dodelitev frekvence za oddajanje v DAB+ omrežju, ne da bi s tem tvegali izgubo statusa. Obenem pa naj se pripravi strategijo izgradnje lokalnih ali regionalnih multipleksov ali pa nacionalnega multipleksa, ki ga sestavljajo lokalni in regionalni. Izdajatelji bi se potem sami odločili, ali želijo pokrivati samo svojo ali pa tudi sosednjo regijo. Pri tem namreč ne smemo pozabiti, da so določene regije zgodovinsko med seboj tesno povezane in bi bilo smotrno omogočiti tudi takšno pokrivanje. Dokler takšna možnost ne obstaja, pa naj se tudi programom s statusom omogoči oddajanje v DAB+ omrežju na nacionalnem multipleksu, neodplačno, kot velja za oddajanje v FM tehniki.

4. Poleg tega opozarjamo, da v Sloveniji sploh nimamo strategije razvoja digitalnega radia in zdi se, da se digitalizacija pri nas uvaja samo zato, ker se tudi v drugih državah. Sama izgradnja multipleksa in omogočanje oddajanja v DAB+ omrežju še ne bo prinesla večje programske diverzitete. Glede na to, da v Sloveniji obstaja razmeroma majhno število DAB+ sprejemnikov, ni smotrno pričakovati, da bodo izdajatelji pripravljali nove programe na DAB+, saj jim to povzroča samo dodatne stroške, če pustimo ob strani dejstvo, da sme izdajatelj programa s statusom

posebnega pomena izdajati tudi druge programe le, če imajo enak status. Zato je smotrno, da se zasleduje cilj, da se v DAB+ vključi čim večje število obstoječih radijskih programov, ne pa da se na silo ustvarja nove, zgolj z namenom oddajanja na DAB+. Obenem pa **naj se pripravi strategijo razvoja DAB+ radijskega omrežja**, ki bo omogočila tudi nastajanje novih DAB+ programov z namenom zagotavljanja večje programske pestrosti.

5. V luči razvoja radijskega medija na lokalni in regionalni ravni v Sloveniji, predlagamo ustanovitev regionalnih centrov za radijsko izobraževanje novih kadrov, s katerim se bo lokalnim in regionalnim programom omogočilo nadaljnji razvoj. Ti programi naj se obvežejo, da bodo letno v tovrstno izobraževanje vključili vsaj eno osebo iz svoje ekipe. Programe izobraževanja pa naj na podlagi javnega razpisa sofinancira pristojno ministrstvo.

Lep pozdrav,

Izvršni odbor GIZ LRRPS

zanj Nataša Harej, predsednica

